

KRUPIČKOVÁ, Michaela: Problematika dekretů prezidenta Beneše v česko-německých vztazích. Bakalářská práce předložená k obhajobě na Institutu mezinárodních studií UK-FSV. Praha 2014, 65 stran.

Předložená bakalářská práce M. Krupičkové se zabývá frekventovaným tématem tzv. Benešových dekretů jako jednoho z faktorů, které spoluurčovaly i více než 40 let po ukončení 2. světové války kvalitu československo- resp. česko-německých vztahů. Oproti původnímu projektu, který byl formulován obecněji a v bakalářské práci by jej nebylo možno zpracovat jinak než čistě kompilativním způsobem, bylo autorce vedoucím práce doporučeno zabývat se spíše jen dílčím aspektem této problematiky. Její výsledné zaměření na „dekrety jako překážku vstupu ČR do EU“ mělo pak toto doporučení aplikovat. Nestalo se tak v průběžném kontaktu s vedoucím práce, takže – mimo jiné i právě proto – vznikla práce přinejmenším problematická. Problematický se jeví být i cíl práce, tj. zjištění, „zda je problematika prezidentských dekretů nadobro vyřešena anebo nadále vrhá stíny nedůvěry a pochybností na vzájemné vztahy mezi Českou republikou a Německem“ – cíl dozajista smělý, který si neodvážili formulovat ani autoři mnohem zkušenější a skuteční znalci této materie. V úvodu práce zároveň absentuje obligatorní metodologická pasáž, podobně též – rovněž obligatorní komentář použitých pramenů a literatury. Pouze v závěru úvodní kapitoly se autorka zmiňuje o excerpovaném „objektivních“ a „neobjektivních“ autorech, přičemž kritéria domnělé objektivnosti a autorčina výběru (žádná jména zde ostatně nejsou uvedena) zůstávají čtenáři utajena.

Vlastní stať je uvedena kapitolou o roli dekretů v česko-německých vztazích po r. 1989 a zejména po vzniku ČR (s mylným označením Edmunda Stoibera za iniciátora „nové bilaterální smlouvy“, tj. pozdější Česko-německé deklarace), pak následuje přehledová kapitola, která představuje ty prezidentské dekrety, které byly v 90. letech resp. i později předmětem největších diskusí. Mylně sem přiřazuje i tzv. amnestijní zákon č. 115/1945, který dekretem *stricto sensu* nebyl (jakkoliv byl často v souvislosti s dekrety diskutován resp. kritizován), ba dokonce jej v dalším textu za dekret označuje (např. na s. 38). Celá tato kapitola je kompilací z publikací, které lze jen stěží označit za vědecké práce (novinář D. Tomášek, stěží zařaditelný E. Mandler, F. Hanzlík), z vědeckých titulů autorka používá pouze práce Kuklíkovy (J. Kuklík jr.), a to nikoliv ty nejdůležitější. Naopak texty dalších odborníků domácích či zahraničních (např. F. Pavlíček a jeho žáci z PF UK, dále V. Mikule, J. Winkler či z německých např. H. Slapnicka, D. Blumenwitz, F. Ermacora, O. Kimminich aj.) zcela pomíjí, což se týká i kritických edic těchto dekretů a vydaných doprovodných materiálů k nim (péčí USD AV ČR). Chybí jakékoliv srovnání s podobnými poválečnými normami v sousedních státech, k čemuž poskytuje základní přehled např. projekt kvarteta M. Kittel/H. Möller/O. Tůma/J. Pešek. V předvečer rozšíření EU totiž byly na evropské půdě tematizovány nejenom tzv. Benešovy dekrety, nýbrž i jugoslávské dekrety AVNOJ (v souvislosti se vstupem Slovinska do EU), problém se samozřejmě týká i Slovenska ve vztahu k Maďarsku atd.

Klíčová stať o „Dekretech jako překážce vstupu do EU“ je v podstatě jen kompilací z nepoměrně lepší práce Christiana Domnitze na totéž téma a některých parlamentních tisků (dostupných na internetu), mezinárodní kontext debaty chybí – vždyť např. jenom

v Rakousku k tomu bylo vydáno několik důležitých sborníků (B. Bayerl, B. Coudenhove-Calergi, O. Rathkolb, Ch. Perzi aj.), podobně též na Slovensku. Rovněž ohledně tzv. Froweinova posudku tato kapitola nepřináší nic nového. Přidanou hodnotu by tak mohla obsahovat jediné 4. kapitola (Reflexe v novinách), autorka se ovšem omezila jen na týdeníky *Respekt* (v textu jej ale občas – 2x – označuje za poněkud odlišný Reflex!) resp. *Der Spiegel*, přičemž přináší jen letmou kvantitativní analýzu, nikoliv analýzu kvalitativní...

M. Krupičková tak napsala víceméně zbytečnou práci, jejíž cíle byly stěží naplnitelné a jejíž zjištění typu „...v české společnosti se dá předpokládat, že za několik let by (...) mohla být připravena na to, jednat o této problematice s rozvahou a odstupem“ jednoduše hraničí s banalitou. Lze to přisoudit především zcela nedostatečné komunikaci s vedoucím práce. Věcně problematický a nevyvážený opus je ovšem napsán živým a čtivým jazykem a podává, byť *cum grano salis*, alespoň základní přehled o dané problematice.

Práci M. Krupičkové proto doporučuji, navzdory výše uvedeným výhradám k obhajobě – a navrhuji její klasifikaci stupněm „dobře“. Vzhledem ke značnému množství kritických poznámek nenavrhuji pro obhajobu již žádnou dodatečnou otázku.

V Praze 5. června 2014

PhDr. Miroslav Kunštát, Ph.D.

IMS UK-FSV